Українська мова 5 клас

> Сьогодні 11.12.2023

Алтинбаєва Лариса Миқолаївна

Види речень за емоційним забарвленням (окличні й неокличні) підр. стор. 116

Мета: повторити й поглибити вивчене в початковій школі про види речень за метою висловлювання та емоційним забарвленням; удосконалювати вміння правильно інтонувати такі речення, ставити розділові знаки в них; розвивати навички виразного читання, уміння систематизувати матеріал.

Організація класу

Добрий день вам, любі діти, Хочу я вам побажати Всі знання із апетитом На уроці поглинати. А щоб ці знання і вміння Вам не стали тягарем, Побажаю всім терпіння I старання. Тож почнем!

Психологічна налаштування на урок. Вправа «Спіймай настрій»

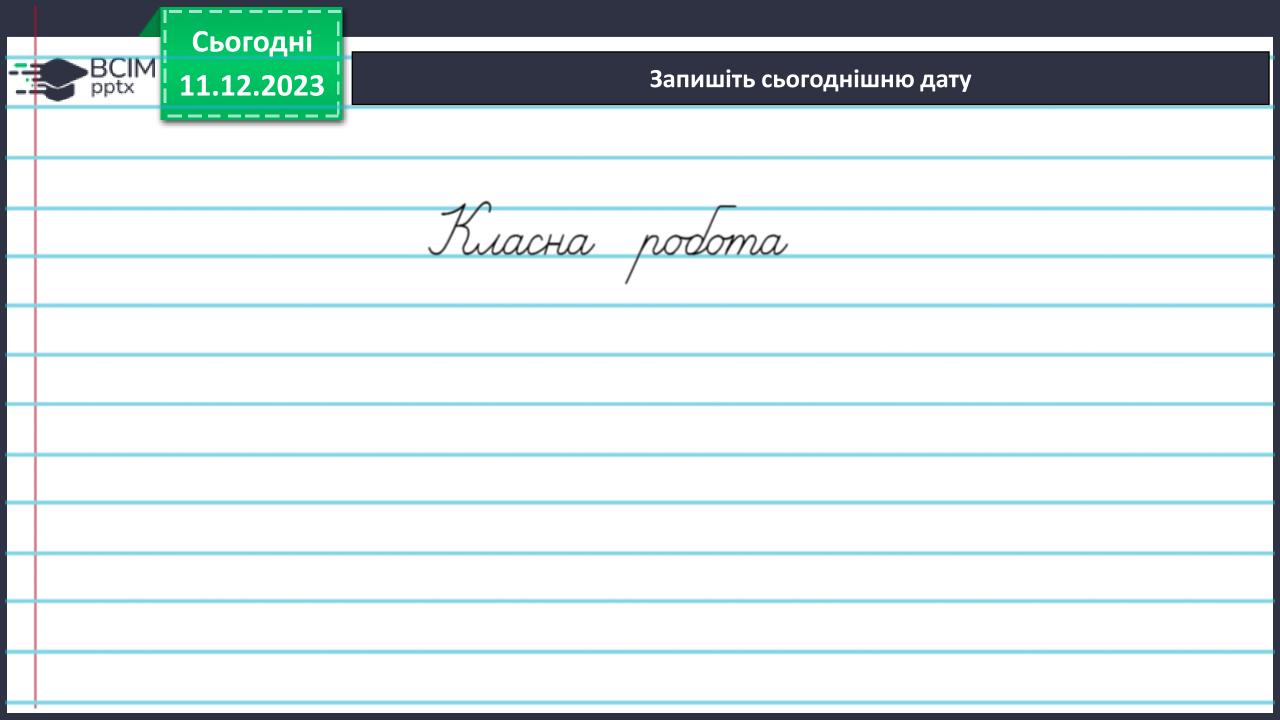

Тож починаємо працювати у гарному настрої. Будемо: уважні, розумні, організовані, кмітливі. Щоб урок пройшов цікаво, всі берімося до справи!

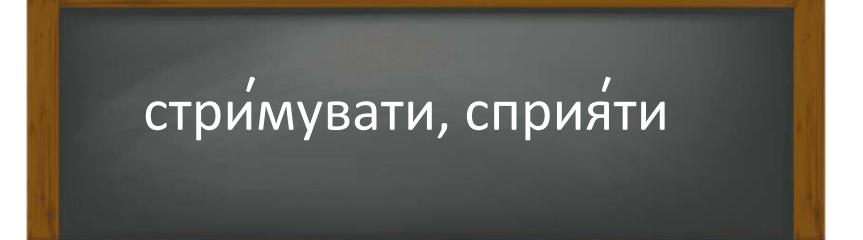
Перевірка домашнього завдання

Слово дня

_{Підручник.} Сторінка

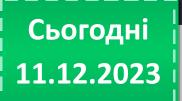

Вправа 337. Прочитайте речення. Визначте вид кожного з них за метою висловлювання. Що в них спільного? Який зміст ви вкладаєте у слово «гідність»? Гідна людина — яка вона? Які дії і вчинки свідчать про те, що в людини є гідність? Що стримує гідна людина і чому сприяє?

1. Дбайте про свою гідність... Саме з гідності «можна вивести» хоробрість, совість, чесність. Це захоплива робота для кожного з нас і це те, що може надати сенсу нашому існуванню (М. Попович). 2. Мати гідність — означає поважати себе, цінувати себе як неповторну духовну особистість (3 Інтернету). 3. Будь-яка дія, будь-які рішення набувають сенсу лише настільки, наскільки вони шанують гідність людини (О. П'єрон). 4. Найголовніше в житті людини — зберегти свою людську гідність всупереч усьому. Тому що людина без гідності неповноцінна людина, а народ без гідності — це вже не народ (А.Роговцева).

_{Підручник.} Сторінка

BCIM pptx

Пригадуємо

- 1. Які є типи речень за емоційним забарвленням?
- 2. Яке речення називають окличним?
- 3. Чим від нього відрізняється неокличне речення?

Шукаємо відповіді на запитання:

- 1. Які речення можуть бути окличними?
- 2. Які розділові знаки ставимо в кінці окличного речення?
- 3. Які емоції забарвлюють речення?
- 4. Коли окличні речення вживати недоцільно?

Відповідно до запитань сформулюйте особисті цілі.

Запам'ятай!

Мовознавці кажуть, що емоції сьогодні в моді. Вони охопили всі сфери спілкування: політичну, побутову й міжособистісну. Через емоції в мовленні людина виражає своє ставлення до всього, що її оточує.

Важливо, щоб емоції були щирі, відповідали ситуації й не були надмірними. Емоцію можна передати словом, а можна — інтонаційно.

Емоційно забарвленими можуть бути розповідні, питальні й спонукальні речення. Тоді їх вимовляють із почуттям радості, захоплення, здивування, обурення, гніву, страху тощо.

Вправа 338. Прочитайте виразно текст. Назвіть окличні речення. Чому в тексті вони доречні? Яка емоція їх забарвлює? Кому притаманна гідність — захисникам чи спостерігачам? Чому?

1. Люди, які бачать приниження інших, поділяються на дві категорії: спостерігачі й захисники. Помітивши, що хтось став жертвою булінгу, захисники закликають спинитися. Чи можеш ти захищати інших? Ти зможеш! Накажи їм спинитися! Підтримуй тих, кого образили, усміхайся тим, кому сумно, захищай тих, кого принижують. Запам'ятай: один у полі теж воїн! Будь гідною й доброю людиною! (Ш. Кумбс).

Вправа 339. Виразно прочитайте речення, правильно інтонуючи їх. Чим відрізняються інтонації окличних і неокличних речень? Поясніть розділові знаки. Дайте відповідь на запитання першого речення

1. Яка книжка змушує вас забути про все на світі й просто зникнути між її рядками? (М. Вікінґ). 2. У цей день було багато сміху, поцілунків і теплих слів. Усе це творило атмосферу любові й злагоди. 3. «Не використовуй такі жахливі слова!» — долинув голос Меґ. 4. «У когось є якась цікава історія?! У мене був такий похмурий день, що, мабуть, помру, якщо не почую чогось веселого!» сказала Меґ. 5. Це все мій проклятий характер! Як не намагаюся опановувати себе, нічого не виходить. Стримуюся, стримуюся, а потім усе одно проривається! Що ж мені робити, мамо?! (Л.-М. Олкотт).

Вправа 341. Прочитайте виразно речення. Визначте емоції, що забарвлюють окличні речення. Яку роль вони відіграють у нашому житті?

1. Яка розкішна цьогоріч зима! Стільки снігу намело, багато морозу (зі стріх не капне), і... багато сонця! (Дара Корній). 2. Я не тямив себе від щастя! (Т. Поставна). 3. «Вода?! Вода! закричав Остап. — Дарино, вода!» 4. Як він красиво говорив про своє місто! І з кожною оповіддю росло відчуття, що вона таки мусить його побачити, цей легендарний Львів, мусить пройтися старими вуличками, вимощеними бруківкою, послухати, як доладно та мелодійно звучать дерев'яні сходи в старих кам'яницях, вдихнути аромату щойно змеленої кави на площі Ринок... (Дара Корній).

Сьогодні я маю такі досягнення:... На уроці мене зацікавили... Корисно було дізнатися про... У мене є запитання...

Домашнє завдання

Виконайте вправу 342 – електронна версія.

Підручник: вправа 300, вивчити теоретичний матеріал уроку.

